

การวางแผนทางการเงินการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร

พิทยา ปันดาศิริสุข¹ และประภัสสร วิเศษประภา²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานคร มีจุดประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากร ความรู้ทางการเงิน และการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร และความรู้ทางการเงิน กับการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Least Significant Difference (LSD) และใช้สถิติการถดถอยพหุ (Multiple Regression)

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมวางแผนการเงินการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน และกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ และสถานะครอบครัวต่างกัน ทำให้พฤติกรรมวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุโดยรวมไม่ต่างกัน นอกจากนี้ปัจจัยเรื่องความรู้ทางการเงิน ด้านจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการลงทุน ด้านการวางแผน การเงินส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมวางแผนการเงิน การลงทุนเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ : เกษียณอายุ, การเงิน, การลงทุน, ความรู้ทางการเงิน

ABSTRACT

The proposes of this research were to study the effect of financial literacy and investment on Retirement planning : a case study of working – age people in Bangkok following the citizen factors and

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²อาจารย์พิเศษ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

financial knowledge, and to study the citizen factors, financial knowledge and the financial literacy and investment on Retirement planning : a case study of working – age investment. The sampling group was used in this research was 400 investors in Bangkok and using questionnaire as a survey tool for collecting data. Then the collected data were analyzed in term of frequency, percentage, mean and standard deviation. Moreover, hypothesis was tested with t-test and one-way ANOVA statistics. Besides, if the differences were found, they would be analyzed in pair by LSD method and multiple regression.

Results of the hypothesis test found that difference of age, education level, careers, and incomes affecting the of financial literacy and investment on Retirement planning : a case study of working – age people in Bangkok. However, difference of gender and family status was not affected to this behavior. Further, the most factors for the investment such as objectives/goals, economy, personal financial planning and society and policies of the country were also affected to the financial literacy and investment on Retirement planning : a case study of working – age people in Bangkok.

Keyword: Retirement, Financial, Investment, Financial knowledge

1. บทนำ

United Nations World Population Ageing (2561) รายงานว่าประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ซึ่งสหประชาชาติระบุว่าประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ในสัดส่วนเกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศถือว่าเป็นประเทศนี้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หรือ Aging Society และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20 โดยตัวเลขของประเทศไทยคาดการณ์ว่าในปี 2566 ไทยจะเข้าสู่สังคมประชากรสูงวัยแบบสมบูรณ์ โดยมีผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี เกิน 20% ของจำนวนประชากรทั้งหมดสถานการณ์นี้เป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการแพทย์ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาว นโยบายการวางแผนครอบครัว หรือการควบคุมการมีบุตรทำให้เกิดการลดภาวะเจริญพันธุ์อย่างรวดเร็ว และการลดลงอย่างต่อเนื่อง ของระดับการตายของประชากรทำให้จำนวน และสัดส่วนประชากรสูงอายุของไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในอนาคตอันใกล้จำนวนประชากรสูงอายุจะเพิ่มขึ้นอีกมากประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ในอีกประมาณ 2 ปี (2566) ข้างหน้าเมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 20 จำนวนประชากรสูงอายุที่จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในอนาคตเห็นได้ชัดเจนจากการที่ประชากรรุ่นที่เกิดเกินกว่าล้านคนต่อปี ระหว่างปี 2506-2526 (ซึ่งขณะนี้จะมีอายุ 33-53 ปี) กำลังจะกลายเป็นผู้สูงอายุในอีกไม่ช้าอีก 20 ปีข้างหน้า คลื่นประชากรลูกใหญ่จะมีอายุ 53-73 ปี เมื่อนั้นสัดส่วนของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป

ในประเทศไทยจะสูงถึงร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมด ประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมรับมือกับสถานการณ์ประชากรสูงวัยอย่างรวดเร็วนี้ ประชากรที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุสูงขึ้นย่อมหมายถึงภาระของรัฐ ชุมชน และครอบครัว ในการดูแลสุขภาพ ค่าใช้จ่ายในการยังชีพ และการดูแลเกี่ยวกับการอยู่อาศัยที่เหมาะสมที่จะต้องสูงขึ้นตามไปด้วย

รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย (2559) ได้แสดงให้เห็นว่ามีผู้สูงอายุจำนวนมากที่อาจจัดอยู่ในภาวะเปราะบาง หนึ่งในสามของผู้สูงอายุมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนบุตรซึ่งเคยเป็นแหล่งรายได้สำคัญของผู้สูงอายุมีสัดส่วนลดลง ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพังคนเดียว หรือตามลำพังกับผู้สูงอายุด้วยกันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจำนวนผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงประมาณ 4 แสนคน และผู้สูงอายุที่เป็นโรคสมองเสื่อมประมาณ 6 แสนคนในปี 2559 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอีกมากในอีก 20 ปีข้างหน้า ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงจะเพิ่มเป็น 1.3 ล้านคน และผู้ป่วยด้วยโรคสมองเสื่อมจะเพิ่มเป็น 1.4 ล้านคน รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2559 แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุไทยที่อยู่ในเขตเมืองและชนบทที่มีสภาพทางเศรษฐกิจที่ต่างกันยังมีความเหลื่อมล้ำ ไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการสุขภาพอนามัย ซึ่งเนื่องมาจากข้อจำกัดในการเดินทาง และการรับรู้สิทธิของผู้สูงอายุในกลุ่มต่าง ๆ การส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่ดี เช่น การออกกำลังกาย การมีกิจกรรมทางสังคม แม้จะไม่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาผู้สูงอายุโดยตรงแต่จะช่วยลดภาระในการดูแล และให้บริการสุขภาพแก่ผู้สูงอายุได้อย่างมากประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมพร้อมด้วยการระดมทรัพยากรทั้งหลาย สร้างบุคลากร ปรับบทบาท หน้าที่ และเพิ่มการประสานงานขององค์กร/หน่วยงาน แก่ใจ และปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ พัฒนารูปแบบ และระบบต่าง ๆ ในการให้บริการด้านสุขภาพอย่างเท่าเทียมกันแก่ผู้สูงอายุที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นอีกมากในอนาคตอันใกล้

การเปลี่ยนแปลงจากสังคมผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจทั้ง ด้านการผลิตเมื่อโครงสร้างของประชากรเปลี่ยนไปมีสัดส่วนผู้สูงอายุมากขึ้นขณะที่มีวัยทำงานเท่าเดิม หรือลดลงจะมีผลกระทบต่อการผลิตทำให้การผลิต และกำลังแรงงานน้อยลงผลิตภาพการผลิตลดน้อยลง หรืออุปทานแรงงานลดลงซึ่งอาจจะส่งผลทำให้ค่าแรงสูงขึ้นได้ หรือเกิดการขาดแคลนแรงงานทั้งนี้อาจแก้ไขปัญหขาดแคลนแรงงาน โดยการใช้เครื่องมือเครื่องจักรหรือนำเทคโนโลยีเข้ามาทดแทนแรงงานคน หรือการนำเข้าแรงงานต่างด้าวซึ่งจะส่งผลทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น

ทางด้านการลงทุน และการออม เมื่อมีวัยผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการลงทุนน้อยลงวัยสูงอายุ วัยเกษียณขาดรายได้ หรือมีรายได้น้อยลงทำให้มีการออมลดลง ในขณะที่วัยทำงานต้องรับภาระมากขึ้นทำให้มีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจึงส่งผลให้มีเงินออมน้อยลง และเงินลงทุนลดลงสำหรับภาครัฐบาลจำเป็นต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายทางด้านสวัสดิการมากขึ้นเพื่อบริการสังคมทางด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุให้การลงทุน และการออมของประเทศลดลง

ทางด้านผลผลิตหรือรายได้ประชาชาติ สัดส่วนผู้สูงอายุมากขึ้นทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) หรือรายได้ประชาชาติหดตัวลง และรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลลดลง ผลกระทบการผลิตลดลง

ทางการคลัง งบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้น ภาครัฐจำเป็นต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข การแพทย์บริการสังคมแก่ผู้สูงอายุมากขึ้น และต้องเพิ่มงบประมาณรายจ่ายเพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้ถูกทอดทิ้งมากขึ้น ขณะที่งบประมาณรายได้ลดลงเก็บภาษีรายได้ลดลง เนื่องจากมีวัยผู้สูงอายุซึ่งไม่มีรายได้มีมากขึ้น

ขณะเดียวกันยังส่งผลกระทบต่อทางด้านสังคม นำไปสู่ปัญหาหลากหลาย อาทิ ปัญหาผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งการที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานจะต้องทำงานมากขึ้น และต้องรับภาระดูแลผู้สูงอายุในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นบางครั้ง อาจทำให้ผู้สูงอายุขาดความอบอุ่นหรืออาจถูกทอดทิ้งได้ ปัญหาทางด้านสภาพจิตใจ เมื่อถึงวัยเกษียณอายุไม่ได้ทำงาน ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกเหงาไม่ภาคภูมิใจเหมือนเป็นภาระกับลูกหลานอาจรู้สึกน้อยใจ ซึมเศร้า จึงจำเป็นต้องมีคนดูแลเอาใจใส่

ปัญหาสุขภาพร่างกาย ตามปกติผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายเสื่อมโทรมไม่แข็งแรงจึงจำเป็นต้องมีผู้ดูแลเอาใจใส่ และจะต้องใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลทำให้มีรายจ่าย เพิ่มขึ้นขณะที่ไม่มีรายได้ จึงทำให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ลำบากหากไม่มีการวางแผนสะสมเงินออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในวัยชรา จึงจำเป็นที่จะเตรียมพร้อมรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จะต้องมี การวางแผนการออมการลงทุน และการบริโภค เพื่อที่จะเตรียมพร้อม เมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุเนื่องจากเมื่อสูงอายุแล้วจะต้องหยุดทำงาน และขาดรายได้ จึงจำเป็นต้องเตรียมสะสมเงินออมหรือวางแผนการลงทุนเพื่อจะได้มีรายได้ หรือเงินสะสมไว้ใช้ใน ช่วง ที่สูงอายุหรือสามารถนำเงินออมที่สะสมไว้มาใช้ในช่วงบั้นปลายชีวิต

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุควรจะมีร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน ตั้งแต่ ระดับบุคคล ชุมชน และประเทศเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ให้ความรู้กับสังคม และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีงานทำมากขึ้น สนับสนุนให้มีการเตรียมวางแผนการออม การใช้ชีวิตในบั้นปลายทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่าเพื่อไม่ให้เป็นการละทิ้งสังคมต่อไป

สังคมผู้สูงอายุเป็นสถานะที่สังคมไทยหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ปัญหาจะรุนแรงเพียงใดขึ้นอยู่กับ การเตรียมพร้อมในปัจจุบัน คนวัยทำงานเป็นประชากรกลุ่มหนึ่งที่น่าจะเผชิญกับปัญหาเงินไม่เพียงพอ สำหรับวัยเกษียณ เพราะรายได้จากการประกอบอาชีพจะหายไป ในขณะที่รายจ่ายกลับตรงกันข้าม เพราะยิ่งอายุมากขึ้นก็จะมีค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิดมากขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ รวมถึงราคาสินค้า ที่แพงขึ้น หรือที่เรียกว่า “ภาวะเงินเฟ้อ” ในขณะที่วัยเกษียณรายได้ของผู้สูงอายุที่มาจากเงินบำเหน็จบำนาญ ดอกเบี้ยจากการออม และเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุรวมกันคิดเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับแหล่งรายได้หลักของผู้สูงอายุ ซึ่งได้แก่ เงินสนับสนุนจากสมาชิกของครอบครัวที่อยู่ในวัยทำงาน และเงินสะสมจากการทำงานของผู้สูงอายุเอง

ในสังคมไทยในปัจจุบันผู้คนให้ความสนใจหรือใส่ใจกับการวางแผนการเงินเพื่อชีวิตในอนาคต หรือชีวิตหลังเกษียณค่อนข้างน้อยทำให้การดำเนินชีวิตในลักษณะ ดังกล่าวของคนไทยในยุคปัจจุบัน มีความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงในชีวิตวัยหลังเกษียณเป็นอย่างมาก ถ้าคนวัยเกษียณมีเงินไม่พอเลี้ยงตัวเอง อาจทำให้เกิดภาวะ หรือผลกระทบต่อสังคม และเศรษฐกิจได้ในวงกว้าง ดังนั้นการวางแผนทางการเงิน ก่อนการเกษียณอายุ จึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนวัยทำงานในปัจจุบัน

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน การลงทุนเพื่อการเกษียณอายุโดยศึกษากลุ่มคนวัยทำงานที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง นี้ก็ถือว่ามีความรู้ในการวางแผนเกษียณอยู่ในระดับที่ดี เป็นกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่มี “โอกาส” ในการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงทรัพยากรต่าง ๆ มากกว่า “ค่าเฉลี่ยของประเทศ” และคาดว่าผลการศึกษา จะเป็นประโยชน์ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน และพัฒนาการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุต่อไป

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

2.1.1 ความหมายของการเกษียณอายุ

รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2553) การเกษียณอายุหมายถึง ลี้ไป เช่น ลี้กำหนดระยะเวลารับราชการ หรือทำงาน หรือการครบกำหนดอายุรับราชการ เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2538, น. 112) หรือการที่บุคคล หยุดทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำเมื่อมีอายุครบกำหนดตามที่แต่ละหน่วยงานได้กำหนดไว้ หรือหยุดทำงาน ประจำเพราะปัญหาสุขภาพ หรือหยุดทำงานประจำตามเป้าหมายเวลาที่แต่ละบุคคลได้กำหนดไว้ โดยไม่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำงานอยู่

2.1.2 การเกษียณอายุของผู้ทำงานภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย

ในประเทศไทยกำหนดการเกษียณอายุมีบังคับใช้ในภาคการจ้างงานที่เป็นทางการ (Formal Sector) เท่านั้น สำหรับภาคราชการเรียกว่า “การเกษียณอายุราชการ” โดย พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (2494) กำหนดให้ข้าราชการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุ 60 ปีบริบูรณ์ ยกเว้นข้าราชการ บางประเภท ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ซึ่งการพ้นจากราชการให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส และข้าราชการ อัยการซึ่งดำรงตำแหน่ง อัยการอาวุโส จะพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ และสามารถต่ออายุราชการได้ถึง 70 ปีบริบูรณ์

แม้ว่าข้าราชการจะเกษียณอายุราชการเมื่ออายุ 60 ปีบริบูรณ์ อย่างไรก็ตาม ตามพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 ยังให้ข้าราชการสามารถรับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุสูงอายุได้ตั้งแต่อายุ 50 ปีบริบูรณ์ เป็นต้นไป

สำหรับในภาคเอกชนยังไม่มีกฎหมายกำหนดอายุเกษียณ การกำหนดอายุเกษียณในภาคเอกชนเป็นเรื่องของนายจ้างที่จะกำหนดไว้ในระเบียบการจ้างงาน โดยนายจ้างอาจกำหนดอายุเกษียณมากกว่าหรือน้อยกว่าอายุ 60 ปีก็ได้ การเกษียณอายุในภาคเอกชนถือเป็นการเลิกจ้าง เนื่องจากลูกจ้างอายุเกินและขาดคุณสมบัติ นายจ้างจึงต้องจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมาย แต่ไม่ต้องจ่ายค่าบอกกล่าวล่วงหน้า เพราะได้กำหนดไว้ในระเบียบการจ้างงานแล้ว

แม้ว่าในภาคเอกชนจะยังไม่มีกำหนดอายุเกษียณที่เป็นกฎหมายไว้แต่สำหรับลูกจ้างเอกชนที่เป็นสมาชิกของกองทุนประกันสังคมจะสามารถรับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพได้เมื่ออายุ 55 ปีบริบูรณ์ เป็นต้นไป

คณะกรรมการพาณิชย์การอุตสาหกรรม และการแรงงาน (2562) การเข้าสู่ยุคสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ก่อให้เกิดผลกระทบในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากร อันเกิดจากความไม่สมดุลระหว่างกลุ่มอายุ และด้านเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวม โดยเฉพาะผลกระทบต่อการขาดแคลนแรงงานจากการที่มีประชากรในวัยทำงานลดลง

จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ร่วมกับสำนักงาน เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม (สศอ.) คาดว่าในปี พ.ศ. 2565 จะมีประชากรวัยแรงงาน 42.2 ล้านคน แต่จะมีความต้องการแรงงาน 48.9 ล้านคน ทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงานถึง 6.4 ล้านคน ในขณะที่การพึ่งพิงแรงงานข้ามชาติก็มีข้อจำกัดเพราะประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียนต่างก็เข้าสู่ยุคสังคมผู้สูงอายุ เช่นกัน ทำให้แรงงานของประเทศเหล่านั้นลดลงด้วยเช่นกัน

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับด้านประชากร

ปัจจัยส่วนบุคคลกับการวางแผนการเงินการลงทุน ได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคน ทางด้านต่าง ๆ ได้แก่ อายุ ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัว อาชีพ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษารูปแบบการดำรงชีวิต บุคลิกภาพ และแนวคิดส่วนบุคคล

นัตยาพร เสมอใจ (2550) ให้ความหมายกับปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) หมายถึง พฤติกรรมการซื้อของบุคคลได้รับอิทธิพลจากปัจจัยเฉพาะของบุคคลด้วย เช่นกัน 1. อายุ และขั้นของวงจรชีวิต (Age and life cycle stage) พฤติกรรม และรสนิยมของบุคคลจะแตกต่างกันไปตามช่วงอายุ และขั้นของวงจรชีวิต 2. อาชีพ (Occupation) อาชีพมีอิทธิพลต่อรูปแบบการบริโภคของบุคคล นักการตลาดควรทำการศึกษาดังพฤติกรรมเฉพาะกลุ่มและพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสม สินค้าประเภทเดียวกันอาจต้องมีการออกแบบที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มอาชีพ 3. สภาพเศรษฐกิจของบุคคล (Economic circumstances) ประกอบด้วยรายได้ที่สามารถนำไปใช้ได้ สินทรัพย์ เงินออม และหนี้สิน รวมถึงทัศนคติด้านการออม และการใช้จ่ายของบุคคลมีอิทธิพลต่อการซื้อ นักการตลาดต้องศึกษาดังสภาพเศรษฐกิจของบุคคล โดยเฉพาะสินค้าที่มีความอ่อนไหวต่อรายได้ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงจะต้องปรับกลยุทธ์

ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การปรับผลิตภัณฑ์ ปรับตำแหน่งผลิตภัณฑ์ หรือปรับราคา

4. รูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ถึงแม้บุคคลจะมีอายุเท่ากันอยู่ในวัฒนธรรมเดียวกันมีสถานะทางสังคมเหมือนกัน และทำงานอาชีพเดียวกันก็อาจมีรูปแบบการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน วิธีที่แต่ละคนใช้ในการดำเนินชีวิตไม่ว่าจะเป็นความสนใจ การแสดงออกด้านความเห็นและพฤติกรรม การเสนอผลิตภัณฑ์ควรคำนึงถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของบุคคลด้วย บางครั้งต้องขึ้นถึงความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์กับการดำเนินชีวิต โดยบอกว่าเหมาะสมกับผู้บริโภคอย่างไร 5. บุคลิกลักษณะ และแนวคิดของตนเอง (Personality and self-concept) ลักษณะเฉพาะของบุคคลจะส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อ บุคลิกลักษณะบ่งบอกได้จากความเชื่อมั่น ในตนเองเป็นตัวของตัวเอง คล้อยตาม เป็นผู้นำ หรือชอบต่อต้าน ส่วนแนวคิดของตนเองเป็นวิธีที่บุคคล มองตนเองในแง่มุมที่แตกต่างได้แก่ แนวคิดที่มองว่าสิ่งที่เป็นตัวคนที่แท้จริงจะแตกต่างจากแนวคิดที่มองตนเองในอุดมคติเป็นสิ่งที่อยากจะเห็นตัวเองในสิ่งที่เป็นซึ่งแตกต่างจากแนวคิดที่ว่าคนอื่นมองตนเอง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550) ได้ให้ความหมายว่าลักษณะประชากรศาสตร์ใช้ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ เพื่อเป็นการแบ่งแยกในแต่ละส่วนของตลาดทำให้เกิดประสิทธิผลในการกำหนดกลุ่มตลาดเป้าหมายและง่ายต่อการวัดมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ ประกอบด้วย 1. เพศ (Gender) เพศหญิงและเพศชายมีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันในด้านทัศนคติและพฤติกรรม 2. อายุ (Age) กลุ่มอายุที่มีความแตกต่างกันทำให้มีความชื่นชอบรสนิยมที่ แตกต่างกัน โดยรสนิยมของบุคคลจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวัย มีผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละกลุ่มอายุที่มีความแตกต่างกัน 3. ระดับการศึกษา (Education) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงส่งผลให้มีการบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพดีกว่ารวมถึงมีราคาสูงกว่าการบริโภคสินค้าของผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำ 4. อาชีพ (Occupation) บุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกันส่งผลให้มีความต้องการในด้านสินค้าและบริการที่ต่างกัน 5. รายได้ (Incomes) ผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยกว่าและมีรายได้น้อยกว่ามีขนาดตลาดใหญ่กว่าผู้บริโภคที่มีรายได้สูงสินค้าและบริการต่าง ๆ จึงมีการแบ่งส่วนตลาดตามรายได้

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน

สฤณี อาชวานันทกุล (2556) เสนอว่าความรู้ทางการเงิน หมายถึง ชุดทักษะ และความรู้ที่ช่วยให้ปัจเจกสามารถจัดการทรัพยากรทางการเงินของตนเองทั้งหมดได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และมีข้อมูลครบถ้วนตั้งแต่เรื่องการหารายได้ การออม การลงทุน การจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่าย การจัดการหนี้ และการวางแผนทางการเงิน

อรุณี นุสลิทธิ (2557) เสนอว่าความรู้ทางการเงินคือ ความเข้าใจพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ และทางการเงิน ประกอบด้วยความรู้ด้านดอกเบี้ย ความรู้ด้านเงินเฟ้อ และความรู้ด้านความเสี่ยง ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงิน

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผศ.) (2559) รายงานว่าสถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยจะส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจรวมถึงการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของยุคหลังวัยเกษียณจากการทำงาน ซึ่งของภาครัฐมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับกับการเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ โครงสร้างประชากรไทยที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุจะส่งผลกระทบต่อ การพัฒนาประเทศ เนื่องจากการลดลงของจำนวนและสัดส่วนของประชากรวัยแรงงาน จะกระทบศักยภาพการผลิตนอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุยังสะท้อนการเพิ่มขึ้นของภาระทางการคลังจากจำนวนประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิง ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ในขณะที่การลดลงของประชากรวัยเด็กจะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของสัดส่วนกำลังแรงงานในอนาคต

วรวรรณ ชัยชื่น (2556) ได้ระบุถึงกระบวนการกำหนดเป้าหมายทางการเงินอาจกำหนดตามระยะเวลา ได้แก่ เป้าหมายทางการเงินระยะสั้นและเป้าหมายทางการเงิน ระยะยาว ดังนี้ 1. เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น (Short term financial goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลสามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาสั้น ๆ นั่นคือไม่เกิน 1 ปี 2. เป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long term financial goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องการใน 5-20 ปีข้างหน้า หรือเป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องใช้เวลานานในการสะสมเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ต้องการเก็บเงินไว้ใช้หลังเกษียณต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาในอนาคตเป้าหมายระยะยาวอาจมีการเปลี่ยนแปลง ได้เนื่องจากในอนาคตภาวะ และเหตุการณ์ต่าง ๆ อาจจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงตามต้องการของบุคคลเอง

ญาดา วัลยานนท์ และศนิพันธ์ สุวรรณหงส์ (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยการเตรียมตัวด้านการออมและการลงทุนด้านความรู้ความเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และปัจจัยการเตรียมตัวด้านทรัพย์สินก่อนการเกษียณอายุ

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินการลงทุน เพื่อการเกษียณอายุ

เพ็ญประภา เบญจวรรณ (2558) การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุเป็นการวางแผนการดำเนินการหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณอายุทำงาน จึงต้องมีการเตรียมตัวด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่ 1. การเตรียมตัวด้านจิตใจ 2. การเตรียมตัวด้านร่างกาย 3. การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง 4. การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง 5. การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว 6. การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัยผู้ที่มีการเตรียมตัวที่ดีจะสามารถใช้ชีวิตภายหลังเกษียณอายุได้อย่างมีความสุขมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553) กล่าวถึงการวางแผนทางการเงินเพื่อให้ความคุ้มครองทางด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุที่ขาดรายได้เนื่องจากเกษียณอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันซึ่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการแพทย์และคุณภาพชีวิตความเป็น

อยู่ของประชากรโลกพัฒนาสูงขึ้นส่งผลให้ประชากรโลกมีอายุยืนยาวจนอาจส่งผลทำให้เกิดปัญหา การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรโลกที่มีสัดส่วนของอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นแนวทาง ที่จะสามารถช่วยรักษาระดับคุณภาพชีวิตเมื่อต้องสูญเสียรายได้ในช่วงหลังเกษียณให้เทียบเท่าหรือใกล้เคียง กับช่วงก่อนเกษียณได้เป็นอย่างดีก็คือ การเตรียมความพร้อมและการวางแผนเพื่อวัยเกษียณที่ดีในช่วงก่อน เกษียณนั่นเอง

2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

Hallman and Rosenbloom (2000, อ้างถึงใน รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2553) ได้ให้ความหมายของการ วางแผนทางการเงินว่า เป็นกระบวนการประเมิน สรรค์สร้าง และนำแผนทางการเงินของแต่ละบุคคลไป ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายทางการเงินที่แต่ละบุคคลต้องการให้บรรลุภายใต้เงื่อนไขเฉพาะ ของแต่ละบุคคล

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2553) กล่าวว่า เป็นกระบวนการ โดยรวมในการ ออกแบบ (design) แนวทาง ปฏิบัติในการบริหารจัดการเงินภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคล การนำไปปฏิบัติและการทบทวน ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้

กรมสรรพากร (2558) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปีรายได้ที่เกิดขึ้นในปีใด ๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเอง ตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือน มกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้ บางกรณีกฎหมายยังกำหนดให้ยื่นเสียภาษีต่อครั้งปีสำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระ และเงินได้บางกรณีกฎหมาย กำหนดให้ผู้จ่ายทำหน้าที่ หักภาษี ณ ที่จ่าย จากเงินได้ที่จ่ายบางส่วน เพื่อให้มีการทยอยชำระภาษี ขณะที่ผู้มีเงินได้เกิดขึ้นอีกด้วย

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553) การออมมีหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการออม ในกองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ซึ่งออมจาก การทำงานแล้ว วิธีการที่จะทำให้เงินออมมีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้นสามารถทำได้ โดยการนำเงินออม ไปลงทุนในสินทรัพย์ ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เงินฝาก ธนาคารพาณิชย์ ตราสารหนี้ หุ้น อสังหาริมทรัพย์ (Properties) กองทุนรวม (Unit trusts) และประกันชีวิต (Life Insurance)

3. วิธีการศึกษา

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีความตั้งใจวางแผน การลงทุนเพื่อเกษียณอายุ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยไม่สามารถ ระบุจำนวน ประชากรที่แน่นอนได้ เนื่องจากผู้วิจัย

ไม่ทราบจำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มคนวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานครที่ตั้งใจวางแผนการเงินการลงทุน เพื่อการเกษียณอายุที่แท้จริงได้ทำให้ การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง เพื่อใช้ประมาณสัดส่วนของประชากร โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ที่ระดับความ เชื่อมั่น 95% และใช้สูตรคอแครน (Cochran, 1977) ในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

4. ผลการศึกษาและอภิปราย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี สถานะทางครอบครัวโสด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001-50,000 บาท สอดคล้องกับการวางแผนการเงินการลงทุน เพื่อเกษียณอายุ ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป พฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มคนวัยทำงานและมีความต้องการวางแผนการเงิน การลงทุนเพื่อเกษียณอายุ ซึ่งอายุมากขึ้นจะให้ความสนใจเรื่องการเกษียณมากขึ้น ส่วนในช่วงอายุ 21-30 ปี นั้นเป็นช่วงที่เพิ่งเริ่มทำงานใหม่ซึ่งคนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับการที่จะเกษียณอายุก่อนกำหนดเร็วขึ้น นอกจากนี้การมีสถานภาพสมรสแล้ว และมีบุตร อาจทำให้กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 31-40 ปีมีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัวมากขึ้นทำให้ความสำคัญการเรื่องการเกษียณอายุลดลง

โดยที่ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญเพราะจากผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่าผู้ตอบ แบบสอบถาม ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปให้ความสำคัญในเรื่องการวางแผนการเกษียณอายุ มากกว่าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ในส่วนของรายได้ก็เช่นกันยังผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับรายได้ เฉลี่ยต่ำเงินเดือนต่ำ ก็จะทำให้ให้ความสำคัญกับเรื่องการวางแผนการเงินและการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุต่ำลง ไปด้วย

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความรู้ทางการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับสำคัญมาก เมื่อวิเคราะห์ความรู้ทางการเงินด้านต่าง ๆ พบว่า ด้านจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการลงทุน มีค่าเฉลี่ย ที่มากที่สุด ให้ความสำคัญระดับสำคัญมาก รองลงมาคือ ด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และด้านการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร ด้านสังคมและการเมือง ด้านเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อ ตามลำดับ สอดคล้องกับการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุ ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป มีการใช้ความรู้ทางการเงินเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการเงินการลงทุน เพื่อเกษียณอายุ โดยให้น้ำหนักไปที่ด้านจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการลงทุนเป็นอันดับแรก เมื่อกำหนด เป้าหมายได้แล้วจึงเริ่มต้นด้วยการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และศึกษา ปัจจัยอื่นเพิ่มเติมในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อ และด้านสังคมและการเมือง ให้สามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเมื่อวิเคราะห์การวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุ พบว่า หัวข้อเรื่องท่านมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ให้ความสำคัญระดับเห็นด้วยมากรองลงมาคือ ท่านมีความต้องการการวางแผนทางการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุ ให้ความสำคัญระดับเห็นด้วยมาก ท่านมีการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ท่านมีการวางแผนการออมและการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ ท่านมีการวางแผนออมเงินส่วนหนึ่งไว้ใช้ยามเจ็บป่วย ท่านมีการศึกษาหาความรู้ด้านการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเกษียณอายุ ท่านมีการเตรียมความพร้อมทางการเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในช่วงชีวิตหลังเกษียณ และหัวข้ออื่น ๆ ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 1 ด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานะทางครอบครัว อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกันมีการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุที่ต่างกัน ผลการศึกษา ด้านประชากรที่ต่างกันมีการวางแผนการเงิน การลงทุนเพื่อเกษียณอายุที่ต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร ด้านเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อ ด้านสังคมและการเมือง ด้านจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการลงทุน และด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ที่มีอิทธิพลกับการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุในเขตกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ พบว่า ความรู้ทางการเงิน อีก 2 ด้านที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ก็ยังจำเป็นต้องให้ความสำคัญ เพราะผู้วิจัยคิดว่าความรู้ทางการเงิน ด้านการรับรู้ข้อมูลและข่าวสาร และด้านสังคมและการเมืองก็อาจจะมีผลทางอ้อมต่อการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุได้

สรุปผลลัพท์ที่ได้ว่า ความรู้ทางการเงินที่ต่างกัน มีการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน

5. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงด้านประชากร และด้านความรู้ทางการเงินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่าด้านประชากรที่แตกต่างกัน การตัดสินใจวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุ ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และด้านความรู้ทางการเงิน ที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินการลงทุน ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการลงทุน ด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และด้านเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อ

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอสรุปข้อเสนอแนะต่อผู้ให้บริการและออกผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อจะได้นำผลการศึกษาวินิจฉัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงกลยุทธ์ในด้านธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค

และสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นให้ผู้บริโภคลำบากใจได้เริ่มวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในวัยเกษียณของผู้บริโภค อีกทั้งผู้ที่สนใจ เรื่องการเกษียณอายุจะได้ทราบถึงเรื่องที่ต้องทำการการศึกษา และทำความเข้าใจในการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุคือ

1. ด้านจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการลงทุน ผู้ให้บริการควรนำเสนอจุดมุ่งหมายและเป้าหมายการลงทุนกับผู้สนใจให้ชัดเจน เช่น หากต้องการวางแผนการเงินการลงทุนเพื่อเกษียณอายุ ควรอธิบาย และนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคได้ ว่าหากถึงวัยที่ต้องเกษียณอายุจะเกิดค่าใช้จ่ายอะไรขึ้นบ้างทั้งในการใช้ชีวิตประจำวันและกรณีฉุกเฉิน เช่น ล้มป่วย หรือการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย โดยคำนึงถึงปัจจัยส่วนบุคคลของแต่ละรายในเรื่อง อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ แล้วก็จะสามารถเสนอผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผู้บริโภคแต่ละรายได้ตรงกับเป้าหมาย

2. ด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ผู้ให้บริการควรจัดโปรแกรมการให้ความรู้ทางการเงินในเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ที่ผู้บริโภคแต่ละรายมีแผนการเงินที่แตกต่างกันออกไป ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเงินการลงทุน และประโยชน์ที่จะได้จากการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เพราะเรื่องการเงินเป็นเรื่องใกล้ตัว และสำคัญต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก แต่ยังมีประชากรอีกจำนวนมากที่ยังไม่ตระหนักถึงการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เมื่อผู้บริโภคมีความรู้เพิ่มขึ้น ก็จะสามารถตัดสินใจเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ ของผู้ให้บริการเรื่องการเงินการลงทุนเพิ่มมากขึ้น

3. ด้านเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อ ผู้ให้บริการควรให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเศรษฐกิจของทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้ด้านวิชาเศรษฐศาสตร์ เมื่อเกิดความเข้าใจแล้วจะสามารถมองภาพรวมของหลักทรัพย์ที่นำไปลงทุนได้อย่างถูกต้อง และควรให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเงิน เช่น เรื่องภาวะเงินเฟ้อ ให้ความรู้เรื่องค่าของเงินในอนาคตเพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุนได้อย่างถูกต้อง

บรรณานุกรม

คณะกรรมการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน. (2562). แนวทางการแก้ปัญหาการขาดแคลน

แรงงานในยุคสังคมผู้สูงอายุ ศึกษากรณีการนำผู้สูงอายุเข้าสู่ระบบแรงงาน : สถาบันบัญญัติแห่งชาติ
คนวัยทำงาน. (2564). บทความ คนวัยทำงาน ค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2564

จาก <https://goodlifeupdate.com/tag/คนวัยทำงาน>

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). บทความ การวางแผนการเงินส่วนบุคคล ค้นเมื่อวันที่ 25
มกราคม 2564 จาก <https://www.set.or.th>

นิตยาพร เสมอใจ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น หลักการตลาด หนังสือเรียน
วิชาพฤติกรรมผู้บริโภค

ชุติมา อินทร์ตา. (2562). การรับรู้นโยบายสาธารณะด้านการพัฒนาระบบสาธารณสุข
และหลักประกันทางสังคมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล :
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ญาดา วัลยานนท์ และศนิพันธ์ สุวรรณหงษ์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการ
เกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้างสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป

ทรายทอง เลิศเปียง. (2557). พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาสาขาการบัญชี :
คณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยี

ชนพล จันทร์แก้วเดช. (2562). พฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุน
รายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ธิดารัตน์ อติชาตนันท์, แพรวรพรรณ มังคลา. (2554). การวางแผนการเงินเพื่อเตรียม
การเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. กรุงเทพมหานคร : คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ธีรพัฒน์ มีอำพล. (2557). ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อ
การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ กรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นันทิดา วัฒนประภา. (2559). ปัจจัยในการวางแผนการเงินที่มีผลต่อความคุ้มค่า
ในการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของลูกค้ำที่มาใช้บริการธนาคารกสิกรไทย
สาขาแหลมฉบัง : คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปิยะดา พิศาลบุตร, พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2558). การเตรียมตัวเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรสายสนับสนุน
วิชาการ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พรรัชกร จิริกัญญา. (2559). ปัจจัยการลงทุนและส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อ
การตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของนักลงทุนทั่วไปในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร :
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

พัฒน์ ทองพึ้ง. (2555). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ
กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ภาสกร จูตะกานนท์. (2563). การพัฒนาแนวทางวางแผนการเงินหลังเกษียณของ พนักงานเอกชนในเขต
พื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย : มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช. (2557). บทความ สังคมผู้สูงอายุ นัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ค้นเมื่อ 25 มกราคม 2564

จาก <https://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom12/reference.html>

มหาวิทยาลัยมหิดล. (2561). บทความ ประเทศไทยกับสังคมผู้สูงอายุ ค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2564

จาก [รัชนิกร วงศ์จันทร์. \(2555\). การบริหารการเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพมหานคร :](https://il.mahidol.ac.th/th/i-Learning-Clinic/general-articles/ประเทศไทยกับสังคมผู้สูง/มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2559). สถานการณ์ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2559 : คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ</p></div><div data-bbox=)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วรวรรณ ชัยเชื้อ. (2556). การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วันชัย แก้วสุมาลี. (2552). ความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงาน ของบุคคลทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ

วิมลพร สมัครเขตการ, ปัญญา ศรีสิงห์. (2020). ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการวางแผน การเงินเพื่อความมั่นคงตอนเกษียณอายุ กรณีศึกษาลูกค้ายานาคายุโอบี สาขานนทบุรี กรุงเทพมหานคร : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศรุต กิตติมหาชัย. (2560). การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อม การเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขต กรุงเทพมหานคร : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร : ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์ การบริหาร การตลาดยุคใหม่ หนังสือเรียนวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค

สรารุช ไพฑูรย์พงษ์. (2561). บทความ การเกษียณอายุของแรงงานภาคเอกชน : สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนา ประเทศไทย ฝ่ายการวิจัยทรัพยากรมนุษย์และพัฒนาสังคมสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

สรารุช ไพฑูรย์พงษ์. (2562). จากการศึกษาสถานการณ์แรงงาน : นักวิชาการอาวุโส ฝ่ายการวิจัยทรัพยากร มนุษย์และพัฒนาสังคมสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

สุดารัตน์ พิมลรัตนการณ. (2557). เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. การค้นคว้าอิสระเชิงเดี่ยวชั้น

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง. (2564). บทความ กองทุนคืออะไร ค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2564 จาก [http://www2.fpo.go.th/S-](http://www2.fpo.go.th/S-I/Source/Training/training3/training3_2/index_training3_2.htm)

[I/Source/Training/training3/training3_2/index_training3_2.htm](http://www2.fpo.go.th/S-I/Source/Training/training3/training3_2/index_training3_2.htm)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). สัมมะโนประชากร ค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2564

จาก <http://www.nso.go.th>

อนงนาฏ สุภกิจฉนิชกุล, ประสพชัย พสุนนท์. (2559). การเปรียบเทียบพฤติกรรม การออมกับการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

อังคณา วิจิต. (2560). การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานการเคหะแห่งชาติกรณีศึกษา พนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานใหญ่ : คณะศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการ พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อรุณี นุสิทธิ, ปาริชาติ ราชประดิษฐ์, เกตุจันทร์ จำปาไชยศรี, และกมล อติเรกสมบัติ. (2557). ปัจจัยอธิบาย ความเพียงพอจากการออมเพื่อเตรียมเกษียณของผู้มีงานทำในประเทศไทย : วารสารบริหารธุรกิจ

Sites.google.com. (2564) บทความ เงินเพื่อเงินฝืดคืออะไร ค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2564 จาก

<https://sites.google.com/site/ngeinfexlaeangeinfud/>

Best, J. W. & Kahn, J. V. (1986). Research in Education. 7th ed. Boston

: Allyn & Bacon

Cochran, W.G. (1977) . Sampling Techniques. 3d ed. New York

: John Wiley and Sons Inc.

Cronbach, Lee. J. (1990) . Essentials of Psychology Testing. 5th ed. New York

: Harper Collins Publishers Inc.

Hallman, G.V., & Rosenbloom, J. S. (2000). Personal Finance Planning. (6th ed.).

New York : McGraw-Hill

Jariwala, H.V. (2013). To Study the level of Financial Literacy and its Impact

on Investment Decision – An in Depth Analysis of Investors in Gujarat State. In the Degree of Doctor of Philosophy in management. Ganpat University

Overton, R.H. (2007). An empirical study of financial theory and practice. USA

: ProQuest Dissertations and Theses

VanRooij, M., Lusardi, A., & Alessie, R. (2011). Financial Literacy and Retirement Planning in the

Netherlands : Journal of Economic Psychology, 3, 1-16.